

Cultura en societat

Mariona Puigferrat Pérez

Actualment s'està produint un procés força paradoxal en aquesta societat nostra que és el món, si bé en alguns indrets es fa més palès.

Tenim la certesa que l'individu evoluciona i és, cada dia que passa, més i més culte. No podem negar que els joves d'avui tenen més coneixements que els de fa cent anys, si més no, en termes generals. I doncs si ser culte vol dir tenir cultura, caldria afirmar que l'individu té cada dia més cultura, no? Personalment no sóc pas d'aquesta opinió. Si bé és cert que l'individu és avui capaç d'acumular més i més dades –allò que no molt encertadament anomenem coneixement–, també és cert que l'individu social –social en tant que pertany a una societat, és a dir, a un conjunt d'individus que s'interrelacionen– perd, a velocitat esfereïdora, el coneixement comú, la saviesa social, com podríem anomenar-la.

La cultura no és només saber francès, haver-se llegit deu llibres, o vint, o cent; no és només saber qui fou Rilke o qui va descobrir Amèrica. La paraula cultura amaga, rera aquesta aparença de poca cosa, malgrat la minsa majestuositat de la seva fonètica, un món inabastable de significats. És la cultura haver viatjat? No; ho és haver llegit? No; ho és saber què està passant al món, més enllà dels murs de casa nostra? No; és cultura cursar uns estudis? No; i anar al cinema? Tampoc.

Res d'aquestes coses poden ser anomenades cultura, no pas individualment. Perquè cultura ho és tot, és, en definitiva, *viure*. Viure, això sí, amb els ulls ben oberts per a fer nostre, allò que, ara per ara, ens és aliè.

És curiositat, és interès; ser culte és ser inquiet, indagar i descobrir. Hi caben tantes coses en el sac de la cultura! És precisament això el que la fa tan fascinant; mai podrem dir que hem acabat, que no resta res per veure, per aprendre. Mai esgotarem les ciutats que podem recórrer, els llibres que podem llegir, les persones amb qui parlar...

I són les persones qui fan possible la seva gènesi i la seva perdurabilitat. Per això és tan important. L'home és home en tant que té cultura i en forma part. I és quelcom que cal tenir molt en compte en una societat que valora l'especialització i premia el coneixement en detall d'un àmbit concret. De la mateixa manera que la biodiversitat és un factor decisiu en el desenvolupament i la permanència de la vida, la "cognodiversitat" ho és en el desenvolupament de l'home com a ésser intel·lectual.

D'altra banda, potenciar la cultura és potenciar la convivència, la sociabilitat. Quan hom no coneix, no pot compartir; qualsevol expressió de la cultura pot provocar afinitats entre individus o, potser, desacords, però fins i tot en aquest cas, és causa de relacions humanes. I això, en una societat com la nostra que viu cada dia més en un món fragmentat d'individus aïllats, és poc menys que essencial.

Paral·lelament a aquesta pèrdua de cultura social, o potser degut precisament a això, la cultura política dels ciutadans ha vist córrer un gruixut vel davant seu i es retira progressivament de la vida social. La gran majoria dels joves d'avui –i en gran mesura també els no tan joves– s'autoanomenen apolítics o, si més no, se situen externs a aquest joc anomenat política que molts no entenen o no volen entendre.

Aquest apoliticisme ha estat molt criticat pels sectors més polititzats de la societat, però jo em pregunto si no és justament culpa d'aquest grup, que els joves creixin desencisats. Al meu parer, el que actualment està succeint és que s'està confonent la política en si, amb la forma de dur-la

a terme. Al meu entendre, la política no és aquell monstre que viu tan sols per a fastiguejar-nos l'existència, per a aprofitar-se del nostre treball i, al damunt, saquejar-nos el nostre humil salari. La política és tan sols la gestió de la ciutat, de la nostra societat, en definitiva. Per això ens equivoquem quan culpem la política –últimament sembla que és ella i només ella la productora de totes les vergonyes humanes– i hauríem d'ésser conscients que és qui en fa ús d'ella, qui ha de respondre davant dels resultats.

Malgrat tot, la joventut s'equivoca en la forma però no en el fons. No és la política, però si els polítics, els estranys, aliens a la cosmovisió –diferent però no equivocada– dels joves. Perquè els joves es consideren desatesos i incompresos per un sector dirigent –paraula que malauradament té ara més connotacions negatives que positives– que es preocupa més de donar una bona imatge que de donar suport a tots –tots– els sectors de la societat. I no vull dir amb això que a *alguns* grups polítics no se'ls pugui atribuir *alguns* encerts, però, tot i així, no han après a acostar-se a un sector que, no ho oblidem, és la futura classe dirigent. És que volem una societat sense dirigents polítics?, ¿és que volem que en un futur siguin quatre qui gestionin el nostre país i, per tant, la nostra vida? Obviament, no.

Cal, doncs, apropar-nos-hi i entendre'ls. I per això cal saber què és allò que preocupa als joves. Perquè els joves no només volen festes. Volen música, volen literatura, volen esports, teatre, cinema, pintura. Els joves volen conèixer el món i, tot i que saben que el món es mou –per què hauríem d'enganyar-nos– per interessos fonamentalment econòmics, volen veure com les nostres societats s'ocupen que els joves d'avui –que seran els pares del demà i els avis del demà passat– s'interessin pel seu futur i el seu present. I això significa fer societats més aptes per a l'art i l'esport, per a un oci intel·lectual i saludable, amè i constructiu. Són els joves d'avui apolítics, asocials, insolidaris, desinteressats, incultes? No. Els joves d'avui viuen en una societat amb polítics deshumanitzats que, preocupats per aspectes purament materials, oblidem que a la vida també hi ha quelcom d'imprescindible anomenat cultura, cultura en societat.
